

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาของไทยเมื่อเริ่มมีการจัดตั้งโรงเรียนในรัชกาลที่ 6 นั้น ยังไม่มีหน่วยงานใดรับผิดชอบโดยเด็ดขาด เพราะการศึกษาในสมัยนั้นยังอยู่ในวงแคบ หน่วยงานที่รับเอาการศึกษาไปจัดนั้น คือ กระทรวงศึกษาธิการ และ กระทรวงมหาดไทย การจัดการศึกษาได้วิวัฒนาการมาเรื่อยๆ มีการสับเปลี่ยนความรับผิดชอบกลับไปกลับมาระหว่างกระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงมหาดไทย จนกระทั่งถึง พ.ศ. 2476 ได้มีการจัดตั้งเทศบาลขึ้นในท้องถิ่นต่างๆ และให้เทศบาลช่วยจัดการศึกษาและถือเป็นหน้าที่โดยตรงของเทศบาลในการจัดการศึกษาท้องถิ่น ดังมีระบุไว้ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2478 (ฉบับแก้ไข) ในมาตรา 40 ว่า เมื่อท้องถิ่นใดมีฐานะเป็นเทศบาลแล้ว ให้โอนโรงเรียนประจำบาลรวมทรัพย์สินของโรงเรียนมาเป็นของเทศบาลนั้น นอกจากนั้นในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2478 มาตรา 50 ข้อ 6 ได้เพิ่มเติมหรือกำหนดหน้าที่ของเทศบาลไว้ข้อหนึ่งว่า เทศบาลมีหน้าที่จัดให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม ซึ่งผลของพระราชบัญญัตินี้ทำให้เทศบาลมีส่วนร่วมในการจัดประถมศึกษา ซึ่งปรากฏว่าเทศบาลได้ดำเนินการไปได้ไม่นานก็เกิดภาวะขาดแคลนบุคลากรและปัจจัยสนับสนุน ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ กระทรวงศึกษาธิการจึงรับโอนกลับเมื่อ พ.ศ.2487 และโอนกลับไปให้เทศบาลอีกในปี พ.ศ. 2488 โดยได้มีการแบ่งงานกันรับผิดชอบ ระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับเทศบาลโดยให้เทศบาลมีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการจัดเด็กเข้าเกณฑ์บังคับในเขตเทศบาลเข้าเรียนและดูแลอาคารเท่านั้น นอกนั้นเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ หลังจากนั้นไม่นานเทศบาลก็คืนงานการจัดการศึกษากลับไปให้กระทรวงศึกษาธิการอีกครั้งหนึ่ง และต่อมาในปี พ.ศ.2497 รัฐบาลมีนโยบายให้โอนโรงเรียนประจำบาลในเขตเทศบาลให้เทศบาลไปดำเนินการอีก โดยกระทรวงศึกษาธิการให้ยืมตัวบุคลากรชั่วคราว จนกว่าเทศบาลจะจัดการเองได้ ดังเห็นเป็นต้นมา เทศบาลได้บริหารงานการศึกษาในระดับประถมศึกษา ภายในเขตเทศบาลอย่างจริงจังและได้จัดบุคลากรเข้าดำเนินงานทั้งที่รับโอนมาจากกระทรวงศึกษาธิการ และ - จัดหาบุคลากรเอง (ประคิษฐ์, 2518)

เหตุผลที่เทศบาลต้องมาจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษา นั้นสืบเนื่องมาจากรัฐบาลมีนโยบายที่จะกระจายอำนาจการปกครองจากส่วนกลางไปสู่ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ให้แต่ละท้องถิ่นมีส่วนรับผิดชอบปกครองตนเองตามแนวประชาธิปไตย โดยเฉพาะเทศบาลได้มีพระราชบัญญัติเทศบาล กำหนดอำนาจหน้าที่ของเทศบาลไว้ และตามพระราชบัญญัติเทศบาล ฉบับที่ 6 พ.ศ.2511 มาตรา 54 ได้กำหนดหน้าที่ของเทศบาลเมืองไว้ว่า

ข้อ 8 จัดตั้งและบำรุงโรงเรียนอาชีวศึกษา

ข้อ 9 ให้มีการบำรุงสถานที่สำหรับการกีฬาและพลศึกษา

ตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว เทศบาลโดยส่วนมากไม่ได้จัดโดยเฉพาะข้อ 8 ทั้งนี้เพราะรายได้ของเทศบาลมีไม่เพียงพอ เทศบาลจึงมักจะจัดบริการ การศึกษาในระดับประถมศึกษา เพื่อให้เป็นไปตามหน้าที่ที่พระราชบัญญัติเทศบาลได้กำหนดไว้ในบางมาตรา ดังกล่าว

การบริหารการศึกษาของเทศบาลนั้น มีคณะเทศมนตรีเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายนโยบายซึ่งมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการกำหนดนโยบาย การควบคุมการบริหารการศึกษาของเทศบาล และปกครองบังคับบัญชาพนักงานเทศบาลและเจ้าหน้าที่พนักงานประจำ ซึ่งมีปลัดเทศบาล และเจ้าหน้าที่การศึกษาเป็นเจ้าหน้าที่สำคัญรับผิดชอบบริหารการศึกษา นอกจากนั้นสภาเทศบาลซึ่งเป็นพิจารณาอนุมัติงบประมาณการศึกษา มีหน้าที่ควบคุมดูแลการบริหารงานของคณะเทศมนตรีและการบริหารการศึกษาของเทศบาลอีกด้วย

ในด้านการบริหารงานบุคคล มีคณะกรรมการพนักงานเทศบาล (ก.ท.) เป็นเจ้าหน้าที่ ส่วนกลางที่จะกำหนดหลักเกณฑ์และควบคุมการบริหารงานบุคคลของเทศบาล เช่นเดียวกับที่คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) ซึ่งควบคุมระบบบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน และยังมีอนุกรรมการเทศบาล (อ.ก.ท.) รับผิดชอบลดหลั่นลงมา เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายแห่งพระราชกฤษฎีการะเบียบพนักงานเทศบาล ซึ่งอนุโลมเทียบเคียงกับพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน

เกี่ยวกับกฎหมายหรือระเบียบต่างๆเกี่ยวกับการจัดการศึกษาในส่วนที่ ก.ท. ไม่ได้กำหนด อำนาจหน้าที่ของเทศบาลจะนำเอากฎหมายหรือระเบียบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการมาใช้โดยอนุโลม

ในส่วนที่เกี่ยวกับหลักสูตรจะนำมาใช้ก็เช่นเดียวกัน เทศบาลใช้หลักสูตรประถมศึกษาอันเดียวกับที่ใช้กับสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ดังนั้นอาจกล่าวสรุปได้ว่า การบริหารงานทางด้านวิชาการและการควบคุมมาตรฐานการศึกษานั้น

กระทรวงศึกษาธิการยังคงมีส่วนควบคุมและให้ความร่วมมืออยู่ (ทวิ, 2523)

การจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลนั้น แม้ว่าเทศบาลจะได้พยายามแก้ไขปรับปรุง อยู่แล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีปัญหาหรือยังไม่สามารถแก้ไขปัญหามากอย่างไหนหมดสิ้นไปได้ ทั้งนี้เพราะ เทศบาลยังมีข้อจำกัดในการจัดการศึกษาในเขตของตนอย่างมาก เช่น อัตรากำลังครูไม่สอดคล้องกับ จำนวนนักเรียน อาคารเรียนมีไม่เพียงพอ ขอบประมาณมีไม่เพียงพอ ขาดเอกภาพทางด้านการบริหาร เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนผลักดันทำให้การจัดการศึกษาของเทศบาลมีอุปสรรคและ ทำให้บางเทศบาลจัดการศึกษาไม่ได้ผลเท่าควร

จากการที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบบริหารการศึกษาเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2523 ทำให้กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ซึ่งแต่เดิมเป็นผู้รับผิดชอบส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และ เมืองพัทยา จึงยังเหลือหน่วยงาน ทางการศึกษาที่ต้องรับผิดชอบเฉพาะการจัดการศึกษาของเทศบาลและเมืองพัทยาเท่านั้น ในปัจจุบันประเทศไทยมีเทศบาลรวมทั้งสิ้น 131 เทศบาล และเป็นเทศบาลที่สามารถจัดการศึกษาในระดับประถมศึกษาซึ่งมีโรงเรียนอยู่ในสังกัด จำนวน 119 เทศบาล โดยมี สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ทำหน้าที่รับผิดชอบส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา ซึ่งได้กำหนดเป้าหมายและนโยบายในการจัดการศึกษาเทศบาล โดยยึดแนวทางการพัฒนาจากแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 และใช้หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของกระทรวงศึกษาธิการเช่นเดียวกับโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานการศึกษาท้องถิ่น, 2527)

อย่างไรก็ตามแม้ว่ารัฐบาลจะได้ให้ท้องถิ่นดำเนินการจัดการศึกษาเองโดยอิสระก็ตาม แต่การบริหารการศึกษาท้องถิ่นยังประสบปัญหาและอุปสรรคอยู่มากมายโดยเฉพาะด้านคุณภาพ การจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลโดยทั่วไปแล้ว ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของนักเรียนเทศบาล ยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าเป้าหมายที่กำหนด สำหรับการจัดการศึกษาของเทศบาลในเขตการศึกษา 9 ซึ่งเป็นเขตรับผิดชอบของ 6 เทศบาล อันประกอบไปด้วย เทศบาลเมืองขอนแก่น เทศบาลตำบลเมืองพล เทศบาลเมืองสกลนคร เทศบาลเมืองเลย เทศบาลเมืองหนองคาย และเทศบาลเมืองอุดรธานี ซึ่งได้ดำเนินการจัดการศึกษาตามแผนนโยบายการจัดการศึกษาของสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น ให้เป็นไปในทางเดียวกัน เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่รับผิดชอบและพยายามทบทวน

ที่จะได้มาซึ่งความก้าวหน้าทางการจัดการศึกษา แต่จากการประเมินคุณภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลและเมืองพัทยาในปีการศึกษา 2529 คุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9 ในด้านวิชาการโดยส่วนรวมแล้วผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยเฉพาะในด้านความสามารถทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 3 และ 6 จากการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ซึ่งสรุปผลการประเมินโดยรวม ได้ตามตารางที่ 1 (ศึกษานิเทศก์เทศบาลเขตการศึกษา 9, 2530)

ตารางที่ 1 สรุปผลการประเมิน ด้านความสามารถทางการเรียนของนักเรียน

รายการประเมิน	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้เฉลี่ย	คิดเป็นร้อยละ
ภาษาไทย ป.1	30	15.91	53.03
คณิตศาสตร์ ป.1	30	16.10	53.67
ภาษาไทย ป.3	20	7.95	39.75
คณิตศาสตร์ ป.3	20	11.80	59.00
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ป.3	20	10.59	52.95
ภาษาไทย ป.6	12	5.89	49.08
คณิตศาสตร์ ป.6	12	5.13	42.75
สร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ป.6	12	5.26	43.83
สร้างเสริมลักษณะนิสัย ป.6	12	5.53	46.08
การทำงานและพื้นฐานอาชีพ ป.6	12	6.53	54.42
รวม	180	90.69	50.38

จากตารางผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของเทศบาลในเขตการศึกษา 9 ด้าน
ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนโดยค่าเฉลี่ยแล้ว มีค่าคะแนนเพียงร้อยละ 50.38 ซึ่ง
ยังต่ำกว่าเกณฑ์คาดหวังไว้ คือร้อยละ 60 ขึ้นไป
(ศึกษานิเทศก์ เทศบาลเขตการศึกษา 9, 2530)

การทบทวนคุณภาพการจัดการศึกษาของเทศบาลในเขตการศึกษา 9 โดยเฉพาะด้าน
ความสามารถทางการเรียนของนักเรียนยังอยู่ในระดับต่ำกว่าที่คาดหวังไว้ดังกล่าว ย่อมจะ
เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางของหลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 ที่ทางโรงเรียนใช้ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน แนวทางการแก้ปัญหาดังกล่าวจึงควร
จะพิจารณาจาก ปัญหาการบริหารหลักสูตรในแต่ละด้านว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคอย่างไรบ้าง
ตลอดจนแสวงหาข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหการบริหารหลักสูตรในด้านต่างๆ
ซึ่งกลุ่มประชากรที่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องนี้ได้ดีกว่ากลุ่มอื่นๆ ได้แก่ กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน
เทศบาล และกลุ่มครูสอนทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ต่างๆ ตามโครงสร้างของ
หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 อันได้แก่ หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย หัวหน้ากลุ่ม
ทักษะคณิตศาสตร์ หัวหน้ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต หัวหน้ากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
หัวหน้ากลุ่มการงานและพื้นฐานอาชีพ และหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ ซึ่งเป็นกลุ่มที่อยู่ใน
ฐานะเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนโดยตรง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาแล้วนั้นเป็นมูลเหตุจูงใจทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคคลหนึ่งหมหนาท
เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9 โดยเฉพาะทางด้าน
การบริหารหลักสูตรในโรงเรียน มีความสนใจที่จะทำการศึกษาค้นคว้าในด้านต่างๆของ
การบริหารหลักสูตรของโรงเรียนเทศบาล โดยหาการศึกษาจากความคิดเห็นของผู้บริหาร
โรงเรียนและครูหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ ว่ามีปัญหาของการดำเนินงานในแต่ละด้านมากน้อย
เพียงใด ตลอดจนมีข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหานั้นๆแต่ละด้านดังกล่าวไว้อย่างไรบ้าง
เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาล ให้มีประสิทธิภาพ
บรรลุผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9

1.2.2 เพื่อแสวงหาข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหารหลักสูตรของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย

1.3.1 ช่วยให้ผู้เข้าใจถึงปัญหาในด้านต่างๆเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ใช้ในโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9

1.3.2 เป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาการบริหารหลักสูตรในด้านต่างๆที่กำหนดให้โรงเรียนปฏิบัติ เพื่อเป็นประโยชน์ในการบริหารและพัฒนากิจการศึกษาศึกษาของเทศบาล ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.3.3 เป็นประโยชน์สำหรับนักบริหารการศึกษา นักการศึกษาในระดับต่างๆของเทศบาล และผู้เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเทศบาล และใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยงานการจัดการศึกษาเทศบาลในโอกาสต่อไป

1.4 ขอบเขตของงาน

1.4.1 การวิจัยนี้ มุ่งหาข้อมูลจะเป็นแนวทาง ประกอบการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9 จากการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 จึงทำการสำรวจความคิดเห็นจากกลุ่มประชากร ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนเทศบาลโดยตรง

1.4.2 ปัญหาการบริหารหลักสูตรในครั้งนี้เป็นปัญหาตามความคิดเห็นของกลุ่มประชากร โดยวัดออกมาเป็นค่าคะแนนเฉลี่ย จากการตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อการศึกษาในครั้งนี้นี้เท่านั้น

1.5 ขอบเขตการวิจัย

1.5.1 การวิจัยครั้งนี้จะเกี่ยวข้องกับปัญหาการบริหารหลักสูตรจากการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนเทศบาลที่อยู่ในเขตพื้นที่ของเขตการศึกษา 9 อันได้แก่ เทศบาลเมืองขอนแก่น เทศบาลตำบลเมืองพล เทศบาลเมืองสกลนคร เทศบาลเมืองเลย เทศบาลเมืองหนองคาย และเทศบาลเมืองอุดรธานี ซึ่งมีโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดทั้งสิ้น

34 โรงเรียน

1.5.2 ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้คือ ผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ และครูผู้สอนทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ตามโครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9

1.5.3 การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาการบริหาร หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ด้านต่างๆของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9 ซึ่งขอขยายเนื้อหาในการวิเคราะห์ประกอบด้วยปัญหาของการบริหารหลักสูตรในด้านต่างๆของ โรงเรียนและข้อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาแต่ละด้าน อันได้แก่

1. การใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตร
2. การจัดการวางสอน
3. การจัดครูเข้าสอน
4. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
5. การจัดสอนซ่อมเสริม
6. การจัดทำและการใช้สื่อการสอน
7. การจัดห้องสมุดโรงเรียน
8. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
9. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้
10. การนิเทศการศึกษาในโรงเรียน

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

1.6.1 หลักสูตร หมายถึง หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ที่ใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาล

1.6.2 การบริหารหลักสูตร หมายถึง การดำเนินงานในด้านต่างๆของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ให้บรรลุผลตามข้อกำหนด ของการใช้หลักสูตร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ การดำเนินงานในด้าน การใช้หลักสูตรและเอกสารหลักสูตร การจัดการวางสอน การจัดครูเข้าสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การจัดสอนซ่อมเสริม การจัดทำและการใช้สื่อการสอน การจัดห้องสมุดโรงเรียน การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และ การนิเทศการศึกษาในโรงเรียน

1.6.3 เทศบาล หมายถึง หน่วยราชการส่วนท้องถิ่นที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและทบวงการเมือง ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 ซึ่งในนั้นหมายถึง เทศบาลเมืองขอนแก่น เทศบาลตำบลเมืองพล เทศบาลเมืองสกลนคร เทศบาลเมืองเลย เทศบาลเมืองหนองคาย และเทศบาลเมืองอุดรธานี

1.6.4 โรงเรียนเทศบาล หมายถึง โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดเทศบาล

1.6.5 ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่ และ ผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ หรือ ผู้ทำหน้าที่ในตำแหน่งดังกล่าวของโรงเรียนเทศบาลในเขต การศึกษา 9

1.6.6 หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ หมายถึง ครูผู้สอนที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากลุ่ม ประสบการณ์ตามโครงสร้างของหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในโรงเรียนอันได้แก่ หัวหน้ากลุ่มทักษะภาษาไทย หัวหน้ากลุ่มทักษะคณิตศาสตร์ หัวหน้ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ ชีวิต หัวหน้ากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย หัวหน้ากลุ่มงานและพื้นฐานอาชีพ และ หัวหน้า กลุ่มประสบการณ์พิเศษ ของโรงเรียนเทศบาลในเขตการศึกษา 9

1.6.7 เขตการศึกษา 9 หมายถึง พื้นที่การศึกษาที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ประกอบด้วย 5 จังหวัด คือ ขอนแก่น สกลนคร เลย หนองคาย และ อุดรธานี

1.6.8 ปัญหา หมายถึง ปัญหาตามความคิดเห็นของกลุ่มประชากร